

PROTOCOL D'EMPARAMENT COL·LEGIAL ALS ADVOCATS I/O ADVOCADES QUE EN L'EXERCICI DE LES SEVES FUNCIONS PROFESSIONALS ES VEGIN PERTORBATS O INQUIETATS, EN EXECUCIÓ DEL PREVIST A L'ARTICLE 21 DE LA LLEI ORGÀNICA 5/2024, D'11 DE NOVEMBRE, DEL DRET DE DEFENSA.

ANTECEDENTS:

En data 4 de desembre de 2024, ha entrat en vigor la **Llei Orgànica 5/2024, d'11 de novembre, del dret de defensa (en endavant, LODD)** que, entre altres aspectes, consolida la figura de l'emparement col·legial, que com detallarem més endavant, ja es trobava regulat, o se'n feia esment, en diferents normes sectorials, lleis, estatuts col·legials o normativa dels diferents consells autonòmics o estatals.

La LODD, en **el seu article 21**, citem textualment, estableix:

"(...) Els col·legis de l'advocacia operaran com a garantia institucional del dret de defensa en assegurar el compliment degut de les normes deontològiques i el correcte emparement dels professionals en l'exercici de les seves funcions professionals en les quals poguessin veure's pertorbats o inquietats. El procediment de declaració d'emparement es regirà per la normativa aplicable al col·lectiu professional de l'advocacia".

1ª. Llei catalana 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i de col·legis professionals:

Article 39.b) *disposa que és una funció pública dels col·legis professionals "vetllar pels drets (...) dels seus col·legiats" (...).*

2ª. Resolució JUS 2019/110/2019, de 22 de gener, pel que s'adequa a la legalitat la Normativa de l'Advocacia Catalana:

Article 26 Principis de llibertat i independència i el seu emparement col·legial

1. El professional de l'advocacia té dret a la plena llibertat de defensa i a la màxima independència.

2. Si l'advocat o advocada considera que l'òrgan judicial o administratiu coarta la seva llibertat i independència, ho ha de fer constar davant del mateix

òrgan actuant i n'ha d'assabentar la junta de govern del col·legi corresponent, així com, si ho considera adient, demanant l'emparament col·legial.

3. El col·legi d'advocats igualment vetlla per tal que l'advocat o advocada en l'exercici de la seva professió sigui respectat en el seu dret de defensa garantint la necessària independència en l'exercici de la seva professió. Qualsevol ingerència en la llibertat o independència del professional de l'advocacia podrà ser posada en coneixement del col·legi demanant l'emparament col·legial, en el seu cas.

Article 34 Emparament col·legial en l'àmbit del secret professional

1. El col·legi vetlla pel compliment del dret i el deure de secret i protegeix els/les col·legiats/ades quan aquest compliment pugui estar amenaçat, i també intervé en qualsevol situació de pertorbació, d'ofici o a instància dels interessats i les interessades.

2. En les actuacions policials o judicials que afectin un professional de l'advocacia o societat professional d'advocacia, el/la degà/ana, o qui el representi, a petició d'aquells, haurà d'assistir a les diligències, a fi de vetllar per la salvaguarda del secret professional.

3ª. Reial Decret 135/2021, de 2 de març pel que s'aprova l'Estatut General de l'Advocacia Espanyola:

Article 58. Protecció de la llibertat i independència del professional de l'advocacia.

1. En la seva actuació davant els jutjats i tribunals els professionals de l'advocacia són lliures i independents, gaudeixen dels drets inherents a la dignitat de la seva funció i poden sol·licitar ser emparats en la seva llibertat de d'expressió i defensa, en els termes previstos en les normes aplicables.
2. Si el professional de l'advocacia considera que l'autoritat, el jutge o el tribunal coarta la independència i la llibertat necessàries per complir els seus deures professionals, o que no té la consideració deguda vers la seva funció, pot fer-ho constar així davant el mateix jutjat o tribunal i donar-ne compte a la Junta de Govern. La Junta, si estima fundada la queixa, ha d'adoptar mesures actives per emparar la llibertat, la independència i la dignitat professionals.
3. Els col·legis han de notificar les empires que hagin concedit a les autoritats, jutges o tribunals que hagin coartat la llibertat o independència

4. dels professionals de l'advocacia, i han de denunciar les conductes esmentades, quan escaigui, davant el Consell General del Poder Judicial i les institucions pertinents. Així mateix, els col·legis de l'advocacia han de promoure fórmules per ser oïts davant les sales de govern dels seus respectius tribunals superiors de justícia en els expedients governatius seguits contra qualsevol professional de l'advocacia i els seus recursos.

4ª. Resolució JUS 689/2015, de 10 d'abril, pel qual s'inscriuen els Estatuts de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

L'article 30 indica que la col·legiació comporta, entre d'altres, el dret següent:

"c) Obtenir del Col·legi la protecció de la seva independència i llibertat d'actuació professional en els supòsits en què aquests es vegin limitades o pertorbades per qualsevol causa. L'emparament del Col·legi s'estén al manteniment de la consideració deguda a l'advocacia i, especialment, a protegir el dret de defensa i a salvaguardar el secret professional i la inviolabilitat dels despatxos professionals."

L'article 31 disposa que:

Drets de les advocades i els advocats davant l'Administració de justícia

1. En les seves relacions amb l'Administració de justícia, les advocades i els advocats tenen dret a la plena llibertat de defensa i a la màxima independència, si bé han d'obviar les pràctiques que atemptin contra la bona fe processal.

2. Si consideren que l'òrgan judicial coarta la seva llibertat i independència, ho poden fer constar davant el mateix òrgan judicial i n'han d'informar la Junta de Govern, que ha d'adoptar, si escau, les mesures pertinents per tal de restablir-les.

3. Finalment, poden fer constar les seves queixes en relació amb la manca de diligència en la tramitació dels procediments o els retards en les actuacions judicials davant la Junta de Govern i l'òrgan judicial concernit.

És a dir, ara, amb la publicació de la LODD, ha vingut a ratificar amb rang de llei orgànica, la figura de l'emparament col·legial, en els supòsits que en l'exercici de les seves funcions professionals, els advocats o advocades hagin pogut veure's pertorbats o inquietats.

Aquest reconeixement de l'emparement col·legial, porta causa de l'article 24 de la Constitució Espanyola que consagra el dret fonamental a la tutela judicial efectiva, enllaçant-lo al dret de defensa, tal i com desenvolupa en el seu preàmbul la LODD, exalçant la institució l'emparement col·legial com el mecanisme garant del correcte desenvolupament del nostre exercici professional davant dels tribunals i/o administracions.

L'anterior premissa no ha de conduir a l'error que aquesta institució s'utilitzi com una via paral·lela a la correcció d'errors judicials que tenen legalment la seva via processal definida, del que resulta necessari extremar la prudència, respectant, en tot cas, la independència del poder judicial i dotar els actes de la deguda contradicció en tots aquells supòsits que sigui possible.

Pel que fa a la figura de l'emparement col·legial, cal ressenyar no obstant que, la menció a la LODD no varia la seva configuració que s'ha anat realitzant en seu col·legial, la qual s'ha anat perfeccionant històricament com a conseqüència d'una extensa casuística que va més enllà de l'orgànicament prevista, afecta a tres àmbits:

En l'àmbit judicial: actuacions dels jutjats o tribunals que hagin pogut vulnerar el dret de defensa, però en cap cas errors jurídics processals o substantius. També inclouria la manca de respecte o consideració personal o professional.

En l'àmbit de les administracions públiques: actuacions dels cossos i forces de seguretat, locals, de l'estat i CCAA, centres penitenciaris o entitats administratives, que haguessin infringit drets, especialment per vulnerar la relació del secret de les comunicacions advocat-client.

I finalment, en l'àmbit de la relació amb el client: en actes que hagin pogut perjudicar la independència del l'advocat o advocada, amb amenaces, pressions o desprestigi, sense perjudici de les accions que al marge assisteixin a l'advocat afectat

La Junta de Govern, en execució de tot l'anterior, aprova aquest

PROTOCOL D'ACTUACIONS PER L'EMPARAMENT COL·LEGIAL, ALS ADVOCATS I/O ADVOCADES QUE EN L'EXERCICI DE LES SEVES FUNCIONS PROFESSIONALS ES VEGIN PERTORBATS O INQUIETATS, que es regirà per les següents normes de funcionament i procediment:

PRIMERA. Àmbit d'aplicació.

Els professionals de l'advocacia – col·legiats/des a l'ICAB o que actuïn en la seva demarcació territorial – i **que en l'exercici del dret de defensa es vegin pertorbats, inquietats, pressionats o violentats en el degut respecte al secret professional, en la seva independència, en la llibertat necessària per a complir amb els seus deures professionals o en els supòsits en els quals no es guardi la consideració deguda a la seva funció i dignitat**, qualsevol que sigui la forma en què s'exerceixi la professió, **podran sol·licitar l'emparament a l'ICAB.**

Es consideraran **actuacions inquietants o pertorbadores**, els actes i manifestacions, amb o sense publicitat enfront de tercers, que suposin una **ingerència, pertorbació, menyspreu, ofensa, impediment o obstacle o qualsevol tipus d'objecció per a l'exercici del dret de defensa segons autoritzin les lleis, pertorbació de la llibertat i independència professional, lliure determinació de la defensa o el consell jurídic, o lesió a la dignitat**, així com la lesió a les prerrogatives, com és el secret professional, que siguin realitzats per:

- a) L'autoritat jurisdiccional o arbitral, lletrats de l'Administració de Justícia o personal de l'oficina judicial.
- b) Personal de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, de les diferents CCAA o policies locals.
- c) Personal de les Administracions Públiques o qualsevol tipus d'autoritat governativa.
- d) Clients o justiciables, siguin persones físiques o jurídiques.
- e) Qualsevol altra persona física o jurídica

SEGONA. Inici del procediment d'emparament.

El procediment de **sol·licitud d'emparament s'iniciarà d'ofici o a instància de part.**

En el supòsit de ser a instància de part, aquesta haurà de tenir un **interès legítim i una afectació directa, després ha de ser titular dels drets i prerrogatives que concedeix l'ordenament jurídic per a l'exercici de la professió.** En cap cas es tramitarà emparament en nom de tercers, ni per sol·licitud o denúncia anònima, sense perjudici que en aquest cas es realitzin els esbrinaments corresponents per altres vies.

La persona interessada **formalitzarà la queixa o sol·licitud** mitjançant escrit raonat dirigit a la Junta de Govern o a la Comissió de Relacions amb les Administracions i la Justícia de l'ICAB (la CRAJ), enviant un e-mail a: craj@icab.cat; en el qual haurà d'expressar amb claredat i precisió els fets objectius, circumstàncies i motius en virtut dels quals considera que ha estat

inquietada o pertorbada en els seus drets professionals, i l'emparament que sol·licita per a preservar o restablir la lesió patida. A l'escrit s'adjuntarà totes les proves que tinguin acreditatives dels fets.

TERCERA. Sobre les possibles causes d'inadmissió de l'emparament.

Rebut l'escrit referit, la CRAJ analitzarà la pretensió i, si fos el cas, elevarà a la Junta de Govern una proposta de resolució, sobre **la possible causa d'inadmissió en els següents supòsits:**

1er. Quan el procediment **no s'insti per la pròpia persona interessada.**

2on. Quan **l'acte de pertorbació i/o les conseqüències d'aquest haguessin cessat.**

3er. Quan a la sol·licitud d'emparament hi manqui manifestament el seu fonament, per **tractar-se d'una qüestió jurisdiccional pura o bé ser aliena al objecte de la institució.**

4art. Quan **el Col·legi no sigui territorialment competent** per haver esdevingut l'actuació professional i la lesió en l'àmbit territorial d'un altre Col·legi diferent al de la incorporació. En tal supòsit, la resolució podrà adoptar la mesura de remissió directa a l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia que sigui competent.

5è. Quan **la infracció afecti a un altre professional de l'advocacia i la seva actuació sigui indiciària de responsabilitat deontològica.** En aquest cas, es tancarà l'expedient d'emparament, sense perjudici del trasllat al departament de deontologia professional de l'ICAB, per si s'escau, la incoació de les diligències informatives o de l'expedient disciplinari que correspongui.

QUARTA. Tramitació de l'expedient d'emparament.

De concórrer indicis de lesió susceptible d'emparament col·legial, es podrà donar trasllat a la persona, jutjat o entitat de qui hagin derivat els actes que motiven la pretensió, perquè efectuï les alegacions que estimi pertinents en un termini de **cinc dies hàbils.**

Durant la tramitació, la l'entitat delegada a aquest efecte dins de l'organització col·legial, és a dir, la CRAJ, podrà realitzar quantes diligències estimi adequades per a la determinació i comprovació dels fets denunciats.

CINQUENA. Resolució de la Junta de Govern sobre l'emparament.

Una vegada rebudes les al·legacions i practicades, si és el cas, les diligències expressades en l'apartat anterior, la CRAJ elevarà a la Junta de Govern una proposta, detallant els fets, consideracions jurídiques i proposta d'acords, perquè aquesta resolgui sobre la petició.

La resolució col·legial, efectuada per la Junta de Govern, serà motivada, tindrà naturalesa discrecional i no estarà estrictament subjecta al principi dispositiu o de rogació, podent ser, o bé d'estimació o d'atorgament, o desestimació, ja sigui total o parcial.

En **casos d'estimació**, la resolució comprendrà:

1.- Un **pronunciament d'atorgament o concessió de l'emparament col·legial** en relació amb els fets.

2.- **L'adopció o promoció de mesures que resultin necessàries per a restaurar la lesió professional** o personal esdevinguda; o bé aquelles encaminades a evitar que es repeteixin situacions anàlogues, en els casos que procedeixin.

3.- **El trasllat**, si s'escau, al CGPJ, la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, a les institucions o Administracions Públiques implicades i, si es considera convenient, a la Sindicatura de Greuges de Catalunya; tot això, per tal que s'adoptin les mesures necessàries per a restablir l'ordre pertorbat, l'evitació de fets futurs i la depuració disciplinària que pugués correspondre.

4.- La Junta de Govern podrà adoptar **l'acord de personar-se en un procediment judicial penal**, en cas que els fets puguin ser constitutius de delictes, mitjançant la figura de l'acusació popular; o, si és el cas, oferir defensa lletrada en exercici de l'acusació particular.

SISENA. Notificació en casos de concessió o no concessió de l'emparament.

La concessió de l'emparament col·legial serà notificada a la persona interessada, a l'òrgan, institució, entitat, Administració Pública, jutjat o tribunal l'actuació del qual va motivar la sol·licitud, amb la finalitat que tingui efectes la restauració o correcció que corresponguin; així com per a depurar, si és el cas, eventuais responsabilitats disciplinàries.

Excepcionalment, en cas de no concessió de l'emparament, d'haver-se obert un tràmit contradictori i només per al cas que s'haguessin formulat al·legacions, es podrà notificar la part dispositiva de la resolució a l'òrgan

corresponent, sempre que s'hagués interessat expressament tal comunicació o així es considerés convenient.

SETENA. Possibles recursos i publicitat de la resolució.

Contra les resolucions de la Junta de Govern d'emparament, ja sigui de concessió o de no concessió, per la seva singular naturalesa, no cabrà cap recurs.

La Junta de Govern podrà donar la publicitat adequada a la resolució que atorgui l'emparament, amb la deguda anonimització de dades personals, excepte l'autorització expressa de la persona interessada en aquells supòsits que l'afecti.

Barcelona, 30 de gener de 2025.